

آبونه شرائطی : هر بر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلمی
(۲۲۵) ممالک اجنیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشد.

نسخه سی ۷۵۰ غروشد .
سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خائنده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنویه
قبول اولنور . درج ایدله ی
یازیر اعاده اولماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد طاکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

الشریفات

۱۳۳۰ ۱۳۳۱ ۱۳۳۲ ۱۳۳۳ ۱۳۳۴ ۱۳۳۵ ۱۳۳۶ ۱۳۳۷ ۱۳۳۸ ۱۳۳۹ ۱۳۴۰

آدره سی تبدیلنده آیریجه
غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوافلی اولسی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونمسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولنلرک آدرسلرینک
فرانسجه یازلسی رجا اولنور .

باره کوندردلکی زمان نهیه
دائر اولدیغی بیلدرلسی
رجا اولنور

جلد ۲۳

۱۰ نیسان ۱۳۴۰

* پنجشنبه *

۶ رمضان ۱۳۴۲

عدد ۵۹۶

اسرار قرآنه

« مانسوخ من آیه ... » الى آخر الآیه

بیاننامه

« جناب حقت نوع بشره احسان بووردینی نعم جلیله احصا
اولنه میه حق درجه ده چوقدر . بو نعم جلیله نك وجیه شکرانی بحق
ادایه امکان یوقسه ده جناب فاطر کائناته قارشی وظائف عبودیتی ایاغیه
مسارعتله خبر وسعادته نائل اولمق امکانی مبدولدر .

دین مبین اسلامک احکام عالی سی اخروی ، دنیوی سعادته کتسابنه
خادم اولدیغندن هر مسلمان بو احکام عالییه توفیق حرکت وسعدتی
تحقق ایتدیرمهک غیرتله مکفدر . علی الخصوص جناب خداوند کریمک
غفران ایله مبشر بووردینی مبارک رمضانده وعد جلال الهییه احراز
لیاقت ایچون هر مسلمان صوکه درجه چالیشمالی ، صلات وصیام فرائضی
ادایه غیرت ایتلی ، بلامعذرت ترک صلاوة ونقض صیامدن حذر ایلدیر .
بالخاصه هر مسلمان علناً نقض صیامدن صورت قطعیه ده توقی ایتدیردیر .
علناً نقض صیام جناب حقه معصیت ، آداب عمومیه اسلامیهیه
مخالفت ، و حال صیامده بولونان مسلمانلره بویوک برحقارتدر . هیچ
برمسلمان بویله برحاله جرأت دکل ، تنزل ایتدیردیر . آداب اسلامیه
فضائل اخلاقیه ایله توأم اولدیغندن مکرم اخلاقی انسام ایچون بعث
بووردولمش اولان برنی ذیشانک امتی محاسن اخلاقک تمثالی اولسنه
کر کدر بناء علیه بالعموم مؤمنین ومؤمنات فرائض مبجله دینییه وبالجمله
وظائف اسلامیهیه حسن ادایه بذل مقدرت ، شعار اسلامیه مزه
تمامیله رعایت فضائل ملیه مزیه حقیه ابرازه غیرت ایدرهک اولی رحمت
اورته سی مغفرت و آخری جهنمدن نجات اولان شهر غفرانک بتون
فیوضانه نائل اولما ی اخص امل عد ایتدیردیر . بالجمله مؤمنین ومؤمناته
شهر رمضان تبریک ایدر و کافه سنک عز و سعادتته نائل اولما فی درگاه
کبریادن تصریح ایلرم .

استانبول ولایتی مفتی محمد فهمی

حکمت ومصلحت ایجابی اولارق شارعک وضع ایتدیکی بر حکمی
دیگر بر حکم ایله نسخ ایتمه سنک جائز اولدیغنی بیان ایتشدک . بوجواز
مقتضای عقله منافق دکلدر . شارعک مصلحت حقیقیه یی بیلیمه رک بر حکمی
تقریر ایتدکدن صوکه اونی نسخ ایتدیکنه دلالت ایتزه خار . چونکه
برده نسخ بر طاقم اسباب وسوائق طولانیسیله بر ملت و یا بر طاقهیه
جناب حقت بر حکم تقدیر بیورمه سی وبواسباب وسوائق ده کیشهرک
یرینه باشقه سائق قاتم اولونجه جناب حقت او حکمی نسخ ایدرهک یرینه
بر حکم تقریر ایتدیردیر . برنجی حکمک سائق تقریری مصلحت ایدی .
واو حکمک سائق نسخیه ده ینه مصلحتدر . بونده موسویلرک ادعا
ایتدیکی بداء ، یاخود جهل یوقدر . بوندن طولانیسیدرکه مسلمانلرک نسخک
عقلاً جائز اولدیغنی خصوصنده اتفاق ایتشدر . مع مافیه فخرالدین رازی
بعض مسلمانلرک نسخی انکار ایتدکرنی بیان ایتکده در . فقط جمهور
علمای مسلمین نسخک عقلاً جائز اولدیغنه و شرائع سنایه نك کافه سنده ،
حق قرآن کریمده فعلاً وقوع بولدیغنه قائلدرلر . آنجق (ابی مسلم)
قرآن کریمده نسخک وقوع بولمادیغنی بیان ایتک خصوصنده تفرد
ایتشدز . مومی ایله نسخک عقلاً جائز اولدیغنی بیان ایتکهکله برابر احکام
قرآنیهدن برینک نسخ ایدله دیکنی بیان ایتکده در .

قرآن کریم آیاتنده نسخ وقوع بولدیغنی تصریح ایتش اولسه هیچ
بر کیمسه بوکا مخالفت ایتزدی . فقط مسئله اجتهدی بر مسئله در .

علمائک فکر لری، اجتہاد لری، کوره بومسلهده تنوع ایتشدرد. قرآن کریمک احکامنه نظر آمله بوضوحده در. فقط قرآنک احکام توراندن بعضیلری نسخ ایتدیکنی بعض آیات کریمه تصریح ایتشدرد. قرآن کریم، موسویلره بر جوق حیواناتک تحریم اولوندیغنی بیان ایتدکن صوکره اسلامک بو حکمی نسخ ایتدیکنی و آنجق میده، دم مسفوح و لم خنیری تحریم ایتدیکنی بیان ایدیور.

قرآن کریمک، شرائع سابقه ی نسخ ایتدیکنی بر امر قطعیدرد. مسئله، قرآن کریمک ایتلرندن بعضیلرینک دیکر لرغی نسخ ایدوب ایتدیکیدرد. نسخک وقوعه قائل اولانلر بر قاج آیت ایله احتجاج ایدیورلر و بونلرک صریح اولدیغنه ذاهب اولیورلر. بونلری یکان یکان موضوع بحث ایدرک فکر منی در میان ایتک ایسترز.

۱ — «مانسخ من آیه و نساها نات بخیر منها او مثلها» آیت کریمه سی. یوقاریده بو آیت کریمه ده وارد اولان (آیت) کله سندن مرادک قرآن آتی اولمادیغنی ایضاح ایتمش ایدک. بو خصوصده هیچ بر شیه به محل قالماسدرد.

۲ — «یا ایها الذی حرض المؤمنین علی القتال ان یکن منکم عشرون صابرون ینلبوا مائتین. وان یکن منکم مائتة یغلبوا الفامن الذین کفروا بانهم قوم لا یفقهون آلان خفف الله عنکم و علم ان فیکم ضعفا فان یکن منکم مائتة صابرة یغلبوا مائتین وان یکم منکم الف یغلبوا الفین باذن الله و الله مع الصابرين» آیت کریمه سی. یکریمی مجاهد صابرک ایکی یوز کافره، یوز مجاهدک بیک کافره غالب کله جگنی بیان ایتدکن صوکره جناب جفک مجاهد لرده ضعف اولماسنه مبنی بونی تخفیف ایدرک یوز مجاهدک ایکی یوز کافره، بیک مجاهدک ایکی بیکه غالب کله جگنی بیان ایتدکده در. نسخه قائل اولانلر ایکنجی آیتک برنجی آتی نسخ ایتدیکنی بیان ایتدکاری حالده باشقلری ده نسخ ایتدیکنی، ایکی آیتک برلکده نازل اولدیغنی، چونکه ایکی آیتک یکدیگری نه مقارن بولوندیغنی، ایکنجینک برنجی ی نسخ ایتدیکنه دائر قرآنده بر دلیل بولونمادیغنی سویلیورلر. بز بونلرک آره سنده وقوع بولان اختلاف لری بر طرفه بیراقلمده بو آیات کریمه یی و احکامنی تدقیق ایدلم.

بو آیات کریمه نک تلاوت اعتباریله اقترانی، تنزیل اعتباریله اقترانه دلالت ایتمز. نیجه آیت کریمه واردرکه وضعاً یکدیگری نه مقارن اولمقله برابر تاریخ تنزیل اعتباریله آره لرنده اوزون بر مدت واردر.

بو ایکی آیت کریمه آره سنده تراخی وقوعک دلالتدن بری ایکنجی آیتک (الآن خفف الله عنکم و علم ان فیکم ضعفا) کله لریله باشلاماسیدرد. بو آیتک شکلی، تنسیقی و بلاغت اعتباریله اسلوبی ماسبقیله برلکده نازل اولدیغنی ادعا ایدنلرک دعواسنی ابطال ایتدکده در. بو ایکی آیتک تأویلی جناب حقک اول امرده هر مسلمانک اون دشمنه قارشنی طور ماسنی امر پیوره رق موفیقی وعد پیورمش اولماسیدرد. حق تعالی اوز زمان

بو وعدنی تحقق ایتدیردی. اوز زمان مسلمانلرک عددی آزدی. انسانک، یا قوتنه الک جوق کووندیکنی، یا خود موفقیتمدن الک جوق مایوس اولدیغنی زمانلرده الک زیاده شجاعت ابراز ایتمه سی، سنت السیه ایجاب اتدندرد. بو ایکی وضعیتمده انسان جسارت و اقدامک الک مدهشنی ابراز ایدر. انسانک احوال روحیه سینه واقف اولانلر بو دعوانک محبتدن شبه ایتمز لر.

انسانک قوتنه اعتماد و موفقیتمدن امین اولدیغنی زمان هر درلوغیرتی ابراز ایدم جکی دلیلله محتاج دکلدرد. فقط انسانک مایوس اولدیغنی زمان جانسپارانه بر صورتده ایلری آتیلهرق اولومی استحقاق ایتمه سی ده شایان دقتدر. مثلاً اشقیا بر تاجرک یولی کسه رک اون صومق ایستزلر. بو وضعیتمه دوشن بر تاجر نه یاپار؟ مشاهدات دلالت ایدیورک بویه بر وضعیتمه دوشن بر تاجر اشقیانک کندینی صومقله اکتفا ایتمه رک کندیسنی ده اولدرمک ایسته دکلرغی آکلایجه قانلری قاینایهرق تک بر آدم اولدیغنی اونوتور و دشمنلری نه هجوم ایدر. حال بوکه بو آدم دوشونه بیلسه بو اشقیا ایله باشه چیقامیه جفنی تقدیر ایدرک مقاومتدن فراغت ایدردی. صوکره مثلاً اولادی بر قورد ویا بر قاپلان طرفندن قاپلان بر والدنک قانلری قاینایهرق بو وحشی حیوانلره صالدردینی واقعدر. حال بوکه بو حرکت او قادینک ده پارچه لانماسنه بادی اولور. بو ایکی مثال مطلق آمید ایله مطلق یأسک انسانلره فوق العاده جرأت و جسارت و بر دیکنی اثباته کافیدر. یأس انسانک محاکمه قوتی سلب ایدرک، انساننی تهلک لره آتدیردینی کی فرط امیدده انسانک محاکمه سنی سلب ایدر.

بر انسان ویا بر جماعتک ضعیف جس ایدرک تهلکدن قور تولمغه امکان بولونمادیغنی کورمه سنک یأسه، یأسکده هرجه باد آباد جرأت و جسارته بادی اولاجنی آشکاردر.

مسلمانلر بدایت امرده آرزو ضعیف، دشمنلری ایسه جوق و قوی ایدی. فقط مسلمانلر قریشک کندیلری نه تطبیق ایتدیکنی اشکنجه لری، حاضر لادیغنی سوء قصد لری رد و دفع ایتک محبوریتمده ایدیلر. بناء علیه جناب حقک بر مسلمانک اون کافره، یوز مسلمانک بیک، بیک مسلمانک اون بیک کافره قارشنی حرب ایتمه سنی امر پیورمه سی عبث دکلدی. طاقتسوز بر تکلیف دکلدی. بو تکلیف، بشرک احوال روحیه سنی، یئلرجه معلوم اولان بر حکمته مستنددی.

جناب حق مسلمانلرک آز و ضعیف اولمالری نه مبنی جانسپارانه مجاهده ایدم جکلرغی نیلیوردی. حق تعالی مسلمانلرک شجاعت و شهامت اعتباریله الک یوکسک غایه لره اعتلا ایتمه لرغی اراده پیوره رق، نصرت و غلبه ده وعد پیورمشدر. بدایت اسلامده مسلمانلرک حالی بویه ایدی.

آیت جلیلہ نیک مال عالمی :

ایستہ اللہ ذوالجلال حضرت تری نہ ایچون یارادیش اولدیغی بیلیمین غافل انسانلرہ خطاباً بوریورکھ : (افحسبتُم انما خلقناکم عبثاً) ای کروہ غافلین ۱۔ سزہ هیچ برشی بیلیمز میسکیز ؟ سز نہ ایچون یارادیش اولدیغیز ہیچ دوشونمز میسکیز ؟ سز ظن ایدر میسکیز کہ بن عظیم الشان سزی عبث یرہ یار ادم ؟ سزک خلقتکیز بر حکمتہ مستند ، برغایہ متوجہ دکادر ؟ (وانکم الینا لاترجعون) وایله می ظن ایدیورسکیز کہ سز افعالکیزک حساسی ویرمک ، افعالکیزک جزاسنی کورمک ایچون بزه اعاده اولونمایہ جقسکیز ؟ بزم محکمہ کبرای عدالت مزہ سوق ایدیلمہ جقسکیز ؟ اویله می ظن ایدیورسکیز ؟ نہ باطل ذهاب ! (فعالی اللہ الملک الحق) یوق یوق اویله ظن ایتدیگیز کی دکل ؛ بوکشانده عبث یرہ هیچ برشی یارادلامشدر ؛ بوتون مکوناتک بخالق ، مالک حقیقیسی اولان اللہ تعالیٰ حضرت تری عبث یرہ برشی یار اتمانن متعالیدر ، آنک یارادینگی شیلر آرسندہ حکمتدن ، مصلحتدن خالی برشی بولونماز ، (لااله الا هو رب العرش الکرم) او بر خالق ذی حکمتدر کہ آنک ذات احدیتدن باشقه معبود بالحق یوقدر ؛ عرش کرمک ، اومقام رفیع القدرک رب قدیمی آنجاق آنک ذات جلیل الصفاتیدر . ارتق اویله بر خالق عظیم الشانک ملکنده عبث یرہ یارادیش برشی ناصل بولونایلیر ؟ بناء علیہ انسانلرک خلقتی ده عبث یرہ دکادر ، بلکہ عظیم بر حکمتہ ، مهم برغایہ مستنددر کہ اوده اللہ تعالیٰ حضرت تری بیلیمکدن ، آکا قوللق ایدرک دیگر بر عالمده ابدی بر سعادتہ مظهر اولمقدن عبارتدر .

بولانانک هرزده سی ناصل برغایہ متوجہدر ؟

ای انسان ۱۔ انفس و آفاقده کی بیکلرجه آیات الهیه کوزلرک اوکنده پارلایوب طورییور . (قل انظروا ماذا فی السموات والارض) امر الهیسی موجبنجه بر کره کوزلرکی آج ؛ شوساوات وزمینہ باق ؛ شو کولرزه انشراح ویرن مائی قبهی ، اولو حقه قدرتی سیرایت ؛ هر صباح یر یوزینی ضیالرینه مستغرق ایدن اومحتم کونشی بردوشون ؛ هر کیجه افقلری نورلر ایچنده بیراقان ، کولک قبه سنی یالیزلایان اویارلاق قره ، اوبی عدد ییلدیزلرہ بر نظرا تنبأ ایله دقت ایله ؛ صوکره بر کره ده کوزلریکی شو اوزرنده یاشادینمز یر یوزینه دوندر ؛ حیاتمزک دوامنه سبب اولان صاف هوالری ، راق صولری ، لذیذ طعاملری وسائر مختلف ، متنوع نعمتلری بر تفکر ایت ؛ شیمدی سکا صورارم ، بونلرک هر بری مهم بر حکمتی متضمن ، مهم برغایہ متوجہ دکلی ؟ بونلرک آرسندہ حکمتدن بری ، فائده دن خالی برشی کوره ییلنور میسک ؟

وقتا که مسلمانلرک عددی چوغالیدی . احوال روحیہ لری ده ده کیشدی .

اساساً عددی چوغالان هر جماعتده کبر و غرور نمایان اولور . هر کس ایشلری بر برلرینه یوکلهمکه باشلار . بناء علیہ غنملره وهن طاری اولور ، دشمن استخفاف ایدیلمز ، بوسورتله شجاعت وجسارت آزالیر ، دشمنلرک حائر اولدقلری فاقیت عددیه قارشی کلک امکانی متسلب اولور . بونک تاریخی مثاللری پک چوقدر . قرآن کرم (حنین) وقعه سندن بحث ایدرکن مسلمانلرک چوققلریله اوکوندکلری حالده هیچ برشیه موفق اولدقلرینی ، دنیانک یوزلرینه دارالدیغی ونهایت قاجدقلرینی بیان ایدر . بوحادثه چوققلک ناصل کبر و غروری موجب اولدیغی ، بونک ده غرضی ضعفه دوجار ایتدیگنی و بالنتیجه بوبوک اردولرک هزیمته دوجار اولدیغی کوستریور .

جماعتلرک چوغالاماسی بونتیجه لره مؤدی اولونجه حکمت الهیه برنجی حکمک تخفیفی اقضا ایتش و بناء علیہ ایکنجی آیت کریمه کوندرلمشدر . ایکنجی آیتک برنجی آینی نسخ ایتهمسی پک وجیه در . ایتی ، لفظیله ، اسلوبیله ، عقل و واقعہ مطابقیله دلالت ایتدیکی معاندن باشقه معنایه حمل ایتک عبثدر .

نصایح قرآنیہ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَفَحَسِبْتُمْ اَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَ اَنَّكُمْ اِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ .
فَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ :

صدق الله العظيم

مقدمه :

بو آیت جلیلہ ، غافل بشریت ایچون الهمدهش ، الهمظم برخطابه قرآنیہ در . بو آیت کریمه ، بشریتی غایه خلقتدن خبردار ایدیور . بو آیت جلیلہ ؛ انسانلرک عبث یرہ یارادلامش اولدیغی ، انسانلرک باشقه برعالمه ، برعالم ابدیتہ متوجہ بولوندیغی ، ناطق بولونمقدہ در . بناء علیہ بو موعظه مزک موضوعی هر مؤمن ایچون بیلیمسی ایجاب ایدن شو مسائلی احتوا ایدر جکدر :

[بولانانک هرزده سی ناصل برغایہ متوجہدر ؟ انسانلرک عبث یرہ یارادیش اولدیغی ناصل ادعا اولونایلیر ؟ انسانلرک اعتقادہ ، علمه ، عمده ، ائمورق متعلق وظیفه لری نرزدہ عبارتدر ؟ عالم آخرتک ، برجه لره ابدیتک و جودینی انظار قابلمیور ؟]